Nr. DOK-3563 Teisminio proceso Nr. 2-18-3-00893-2021-9

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2023 m. rugpjūčio 8 d.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Gedimino Sagačio,

susipažinusi su 2023 m. liepos 24 d. paduotu ieškovo G. A. kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų

kolegijos 2023 m. balandžio 24 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Ieškovas kreipėsi į teismą prašydamas atnaujinti (pratęsti) ieškovui terminą palikimui po jo motinos mirties 2017 m. kovo 16 d. priimti trims mėnesiams ir atnaujinti terminą nuginčyti atsakovui Joniškio rajono notarų biuro notarės L. S. išduotą 2017 m. birželio 30 d. paveldėjimo teisės pagal įstatymą liudijimą; panaikinti Joniškio rajono notarų biuro notarės L. S. atsakovui išduotą 2017 m. birželio 30 d. paveldėjimo teisės pagal įstatymą liudijimą ½ dalį, paliekant galioti paveldėjimo teisės liudijime nurodytą atsakovo teisės į paveldimo turto ½ dalį.

Šiaulių apylinkės teismas 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimu ieškovo ieškinį atmetė. Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų

kolegija 2023 m. balandžio 24 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Ieškovas kasaciniu skundu prašo panaikinti Šiaulių apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimą ir Šiaulių apygardos teismo 2023

n. balandžio 24 d. nutartį ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui. Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumų tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrinda patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiaut, ing kasacijos pagrinda patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiaut, ing kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas)

galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias palikimo priėmimo termino atnaujinimą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 5.57 straipsnio 1 dalis). Teismo sprendimai ieškovo veiksmus laiku nesikreipiant į notarą dėl palikimo priėmimo pripažinti aplaidžiais, yra nepagrįsti, nes negali būti vertinami aplaidžiais teisėti veiksmai – CK 5.57 straipsnio 1 dalis numato galimybę priimti palikimą ir pasibaigus terminui, be kreipimosi į teismą, tačiau dėl atsakovo nesąžiningumo negalėjo pasinaudoti CK 5.57 straipsnio 1 dalyje nustatyta galimybe priimti palikimą.

Teismai netinkamai aiškino ir taikė procesinės teisės normas, reglamentuojančias įrodymų vertinimą (CPK 185 staipsnis). Teismų

sprendimai nesiremti liudytojų – ieškovo sutuoktinės ir šeimos draugės – parodymais yra nepagrįsti.

3. Teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliama teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos koleģija taip pat nurodo, kad už kasacini skunda nesumokėtas visas žyminis mokestis. Vadovaujantis CPK 82 straipsniu, žyminis mokestis turi būti indeksuojamas, todėl šiuo atveju už ieškovo elektroninių ryšių priemonėmis teikiamą kasacinį skundą mokėtinas 164 Eur žyminis mokestis (CPK 80 straipsnio 1 dalies 6 ir 9 punktai, 7 dalis, 82 straipsnis) Kadangi kasacinį skundą atsisakoma priimti dėl turinio trūkumų, terminas šiam trūkumui ištaisyti nenustatomas. Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Grąžinti advokatei D. B. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 158 (vieną šimtą penkiasdešimt aštuonis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už ieškovą G. A. 2023 m. liepos 24 d. AB "Swedbank" mokėjimo nurodymu Nr. 564. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Virgilijus Grabinskas

Gediminas Sagatys